

Tunnikava:

Kolhooside rajamine ja elu kolhoosis

Eelhäälestus (10 min)

Sissejuhatav arutelu eelteadmiste väljaselgitamiseks teemal kolhooside rajamine ja kolhoosikord (Ülesanne I). Küsimused, mida õpilastele esitada:

1. Mida tähendab mõiste kolhoos?
2. Millal ja miks rajati Eestisse kolhoose?
3. Mis muutusi tõi endaga kaasa kolhoosikord?
 - a) Tööelus
 - b) Eraelus
 - c) Olmes

Ajurünnakute strateegiad, sh arutelu, annavad kasuliku raamistiku õpilaste eelteadmiste väljaselgitamiseks enne õppima hakkamist. Meetodit saab kasutada kogu klassi kaasates või õpilastest rühmasid moodustades. Kui meetodit kasutada kogu klassi samaaegselt kaasates, tuleb eelnevalt paika panna reeglid – iga mõte sobib, kõik kirjutatakse üles. Kui eesmärgiks on eelteadmiste kaardistamine on äärmiselt oluline teada ka õpilaste väärarvamusi. Kriitika ja negatiivsed hinnangud ei ole klassikaaslaste (ja õpetaja) poolt lubatud. Iga õpilane saab sõna ühe mõtte väljendamiseks.

Antud tunni kontekstis on mõistlik viia ajurünnak läbi grupidööna. Õpetaja kirjutab/kuvab küsimused tahvlile ning hiljem teeb iga rühm lühiettekande.

Õppimine/tähenduse loomine (30 min)

Allikatekstide analüüsimine INSERT meetodiga (Ülesanne II).

INSERT on lugemismeetod, mille puhul kasutatakse märgisüsteemi, et suurendada lugemise ja mõtlemise efektiivsust. Nn suunatud lugemine, kus õpilased kasutavad tingmärke, mida lugemise käigus tekstile kanda. Peale ise-seisvat tööd analüüsitakse tekst ühiselt läbi, tehakse täiendusi ning vastatakse tekkinud küsimustele.

Lugedes teevad õpilased teksti servadele märke:

1. V („linnuk”) teksti servalui see kinnitab eelnevalt olemasolevat teadmist;
2. – (miinusmärk) koha kõrvale, mis peegeldab erinevat arvamust võrreldes varasema teadmisega;
3. + (plussmärk) koha juurde, et tähistada õpilase jaoks uut infot;
4. ? (küsimärk) koha juurde, milles sisalduv teave tundub küsitav, millest ei saanud aru või mille kohta tahaks rohkem teada saada.

Individuaalsele tööle järgneva arutelu põhjal saab õpetaja ülevaate, milline osa tekstist jäi arusaamatuks ja mida peaks veel selgitama. Probleemsed kohad

arutatakse klassis läbi aga lisainfo otsimine võib olla õpilastele ka iseseisvaks tööks.

Antud tunni raames on õpetajal võimalik valida kahe allika vahel, mida õpilastele lugemiseks anda. Allikas A arutelu võib hinnanguliselt veidi vähem aega võtta kui allikas B arutelu. Samas võib jagada klassi pooleks: pooled õpilased loevad allikat A ja teised allikat B ning arutelu toimub rühmades. Õpetaja liigub sel juhul pidevalt rühmade vahel.

Refleksioon (5 min)

Eelhäälestuse ülesande täiendamine, et selgitada välja, kuidas on muutunud õpilaste vastused esitatud küsimustele ning kas on veel nn halle alasid, mis vajaksid õpetaja poolset lisaselgitust (Ülesanne III).

